

4.2. Wybrane kwestie dotyczące konkursów ofert w poszczególnych województwach

Znaczącą część zadań realizują w programie wojewodowie. Widoczne jest to w przekazanym na ten poziom finansowaniu. Rozdział ten opisuje stan wykonania zadań na grudzień 2014 roku.

Konkursy ofert na realizację zadań priorytetowych Programu w 2014r. wojewodowie ogłaszali osobiście lub upoważniali do tego Kuratora Oświaty.

W 12 województwach oferty na konkurs należało składać do Kuratorium Oświaty, w 4 do Urzędu Wojewódzkiego.

Województwa dysponowały podobną pulą środków na realizację zadania w 2014 roku. Kształtowała się ona na poziomie niemal 300 000zł.

Podmioty przyjmujące oferty na konkursy w ramach Programu w województwach:

	Województwo	Podmiot przyjmujący wnioski		Kwota do dyspozycji w województwie podana w Regulaminie Konkursu
		Wydział (jeśli został podany w ogłoszeniu o konkursie)		
1.	Dolnośląskie	Kuratorium Oświaty we Wrocławiu		299 375 zł
2.	Kujawsko-Pomorskie	Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy		299 375 zł
3.	Lubelskie	Kuratorium Oświaty w Lublinie		299 375 zł
4.	Lubuskie	Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim		299 375 zł
5.	Łódzkie	Kuratorium Oświaty w Łodzi		299 375 zł
6.	Małopolskie	Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie		299 375 zł

	Województwo	Podmiot przyjmujący wnioski		Kwota do dyspozycji w województwie podana w Regulaminie Konkursu
			Wydział (jeśli został podany w ogłoszeniu o konkursie)	
7.	Mazowieckie	Kuratorium Oświaty w Warszawie i jego oddziały terenowe		296 375 zł
8.	Opolskie	Kuratorium Oświaty w Opolu		296 949 zł
9.	Podkarpackie	Kuratorium Oświaty w Rzeszowie		299 000 zł
10.	Podlaskie	Kuratorium Oświaty w Białymstoku		297 375 zł
11.	Pomorskie	Pomorski Urząd Wojewódzki	Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	299 375 zł
12.	Śląskie	Śląski Urząd Wojewódzki	Wydział Certyfikacji i Rozwoju	Brak danych w regulaminie
13.	Świętokrzyskie	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki	Wydział Certyfikacji i Rozwoju Regionalnego	299 375 zł
14.	Warmińsko-Mazurskie	Kuratorium Oświaty w Olsztynie		299 373 zł
15.	Wielkopolskie	Kuratorium Oświaty w Poznaniu		299 375 zł
16.	Zachodniopomorskie	Kuratorium Oświaty w Szczecinie		299 375 zł

Na poziomie województw przyjęto różniące się między województwami zasady ubiegania się o dotacje lub dofinansowanie.

Większość województw umożliwiła składanie ofert wszystkim podmiotom wymienionym w Programie. O realizację zadań z Programu mogły ubiegać się:

1. jednostki samorządu terytorialnego, w oparciu o porozumienia zawarte z wojewodą, przy uwzględnieniu przepisów odpowiednio: ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa;
2. organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy, którym została zlecona realizacja zadania w trybie tej ustawy.

W województwach lubelskim, łódzkim i świętokrzyskim ograniczono realizatorów zadań do organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W województwie wielkopolskim oferty mogły składać wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego.

W województwie śląskim zostały ogłoszone dwa konkursy: dla jednostek samorządu terytorialnego i oddzielnie dla organizacji pozarządowych. Na każdy z konkursów przeznaczono podobną pulę środków.

W województwie małopolskim po rozstrzygnięciu konkursu okazało się, że zostaje wykorzystana mniejsza kwota niż będąca w dyspozycji województwa na realizację Programu. Ogłoszono więc drugi konkurs, ograniczając prawo do startu w nim do jednostek samorządu terytorialnego. Ponieważ pierwszy konkurs wygrała organizacja pozarządowa (jeden podmiot na realizację całego zadania) można przypuszczać, że było to podstawą do zastosowanego ograniczenia.

W poszczególnych województwach zastosowano różne rozwiązania dotyczące ograniczenia liczby ofert składanych przez jeden podmiot. 12 województw nie stosowało żadnych ograniczeń, w pozostałych czterech największe ograniczenia wprowadzono w woj. świętokrzyskim: od jednego podmiotu mogła wpłynąć tylko jedna oferta na jedno wybrane zadanie. Podobnie może być rozumiany zapis z ogłoszenia konkursu w woj. lubelskim: 5. W przypadku złożenia przez jednego oferenta więcej niż jednej oferty na jedno zadanie, oferty te zostaną odrzucone⁴

---

⁴ Ogłoszenie Lubelskiego Kuratora Oświaty z dnia 15 września 2014 roku Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych z zakresu edukacji, oświaty i wychowania w roku szkolnym 2014 w ramach Programu Rządowego "Bezpieczna i przyjazna szkoła"

W województwie łódzkim jeden podmiot mógł składać jedną ofertę na każde z zadań. Oferenci ubiegający się o realizację Programu na terenie woj. mazowieckiego mogli składać więcej niż jedną ofertę, ale po rozstrzygnięciu konkursu jeden podmiot mógł otrzymać jedną dotacja na jedno zadanie.

Tabela poniższa przedstawia zasady stosowane w konkursach ofert w poszczególnych województwach:

Lp.	Województwo	Ograniczenia liczby ofert od 1 podmiotu	Dotacja		Kryteria oceny merytorycznej	
			Min. zł	Max. zł	Wykaz	Punktacja
1.	Dolnośląskie	nie	Nie określono	Nie określono	Tak	nie
2.	Kujawsko-Pomorskie	nie	Nie określono	Nie określono	Tak	nie
3.	Lubelskie	Jedna oferta od podmiotu na jedno zadanie	Nie określono	wysokość środków przyznanych na powierzenie wykonania zadania ⁵	Tak	nie
4.	Lubuskie	nie	Nie określono	Nie określono	Tak	nie
5.	łódzkie	Jedna oferta podmiotu na każde z zadań	Nie określono	Nie określono	Tak	nie
6.	Małopolskie	nie	Nie określono	Nie określono	Tak	nie
7.	Mazowieckie	Jeden	Nie	50.000zł	Tak	nie

⁵ zapis w Ogłoszeniu Lubelskiego Kuratora Oświaty z dnia 15 września 2014 roku

Lp.	Województwo	Ograniczenia liczby ofert od 1 podmiotu	Dotacja		Kryteria oceny merytorycznej	
			Min. zł	Max. zł	Wykaz	Punktacja
		podmiot jedna dotacja na jedno zadanie	określono			
8.	Opolskie	nie	Nie określono	Nie określono	Tak	nie
9.	Podkarpackie	nie	10.000	100.000	Tak	nie ⁶
10.	Podlaskie	nie	Nie określono	100.000	Tak	nie
11.	Pomorskie	nie	10.000	100.000	Tak	nie
12.	Śląskie	nie	10.000 (jst) 5.000 (NGO)	25000 (jst) 20000 (NGO)	Tak	tak
13.	Świętokrzyskie	Jedna oferta podmiotu na jedno wybrane przez ten podmiot zadanie ⁷	Nie określono	Nie określono	Odeślanie do Karty Oceny - brak w załącznikach do ogłoszenia o konkursie ⁸	

⁶ w regulaminie podano max. do uzyskania liczbę punktów i minimum kwalifikujące do rekomendowania do dofinansowania/dotacji

⁷ wymagany obowiązkowy 20% wkład finansowy od oferenta

⁸ do oceny wniosków powołano Komisję (pracownicy Urzędu Woj. i jedna przedstawicielka policji)- niezgodnie z Programem (oceny wniosków powinien dokonywać Zespół Koordynujący Program powołany przez wojewodę)

Lp.	Województwo	Ograniczenia liczby ofert od 1 podmiotu	Dotacja		Kryteria oceny merytorycznej	
			Min. zł	Max. zł	Wykaz	Punktacja
14.	Warmińsko-Mazurskie	nie	3.000	50000	Tak	nie
15.	Wielkopolskie	nie	Nie określono	30000	Tak	nie
16.	Zachodniopomorskie	nie	Nie określono	Nie określono	Tak	nie

W 7 województwach zastosowano ograniczenie maksymalnej kwoty dofinansowania. Najniższy limit (20.000zł) przyjęto jako maksymalne dofinansowanie/dotacja dla organizacji pozarządowych w województwie śląskim, najwyższy - równy wysokości środków przyznanych na powierzenie realizacji zadania - w województwie lubelskim.

4 województwa wyznaczyły także minimalną kwotę finansowania lub dofinansowania. Najniższą - w wys. 3.000zł przyjęto w województwie warmińsko-mazurskim, najwyższą: 10.000zł w województwach podkarpackim, pomorskim i śląskim.

Ważną z punktu widzenia oferentów jest informacja o kryteriach oceny oferty. Wszystkie województwa podały w ogłoszeniu o konkursie lub jego Regulaminie kryteria oceny formalnej i merytorycznej ofert. Szczegółowa punktacja pojawiła się tylko w województwie śląskim. Warto upowszechnić takie rozwiązanie, gdyż nadaje przejrzystości konkursowi i procedurze oceny ofert.

Przebieg i wyniki konkursów w województwach

Na przełomie sierpnia i września 2014 roku w większości województw ogłoszono konkursy ofert na realizację zadań wynikających z Programu. Zadania musiały zostać wykonane przez oferentów do 31.12.2014r. (koniec roku budżetowego), dlatego ważne było jak najwcześniejsze uruchomienie procedury wyboru ofert. Najwcześniej przyjmowanie ofert zakończyło się w województwie podkarpackim (22.09.2014r.), podobnie w świętokrzyskim, zachodniopomorskim (23 i 24.09.2014). Najpóźniejszy termin przyjmowania ofert wyznaczono w województwie dolnośląskim 31.10.2014r.

Czas, jaki miały Wojewódzkie Zespoły Koordynujące na ocenę formalną i merytoryczną wniosków został maksymalnie skrócony (w woj. opolskim konkurs rozstrzygnięto już następnego dnia po zakończeniu przyjmowania ofert i wybrano 17 ofert do dofinansowania). Nie dysponując

informacją o liczbie ofert, które wpłynęły w odpowiedzi na konkursy w poszczególnych województwach nie można wnioskować o rozmiarze zadania, jakim była ocena wniosków w możliwie najkrótszym czasie.

Trafność decyzji o wyborze ofert będzie można ocenić po zakończeniu realizacji projektów, które otrzymały dotację/dofinansowanie na rok 2014.

Liczba ofert przyjętych do realizacji w województwach jest zróżnicowana: od 2 w województwie małopolskim (dzięki dodatkowemu konkursowi, bo początkowo była 1) po 28 w województwie lubuskim.

Ponieważ zestawienia wybranych ofert przygotowane na poziomie województw różnią się zakresem podanych informacji nie sposób na tym etapie dokonać analizy i oceny wyboru projektów do realizacji w 2014r. Minimalny zakres informacji w wykazie przyjętych ofert - jak w województwie podlaskim - to nazwa i adres oferenta, numer oferty i proponowana kwoty (do)finansowania.

Znacznie szerszy zakres - zastosowany w województwie lubelskim, łódzkim czy wielkopolskim - obejmował tytuł projektu, wskazanie zadania z listy priorytetowych, które realizuje projekt, liczbę podmiotów objętych działaniami projektu, teren realizacji działań, liczbę punktów otrzymanych w ocenie merytorycznej).

Informacje o wynikach konkursu wojewodowie zobowiązani są przekazać do Ministra Edukacji Narodowej. Pomocne byłoby opracowanie jednego formatu dokumentu do sporządzania takiej informacji i zastosowanie go dla wszystkich województw. Narzędzie takie zostało zaproponowane przez Ośrodek Ewaluacji – szczegóły w rozdziale 4.5.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie dotyczące przebiegu i wyników konkursów w województwach:

Lp.	Województw o	Termin przyjmowania ofert	Data rozstrzygnięcia konkursu	Liczba zatwierdzonych projektów		
				JST	NGO	Razem
1.	Dolnośląskie	31.10.2014	7.11.2014	9	7	16
2.	Kujawsko- Pomorskie	9.10.2014	22.10.2014	2	11	13
3.	Lubelskie	6.10.2014	22.10.2014	Konkurs tylko dla NGO	11	11

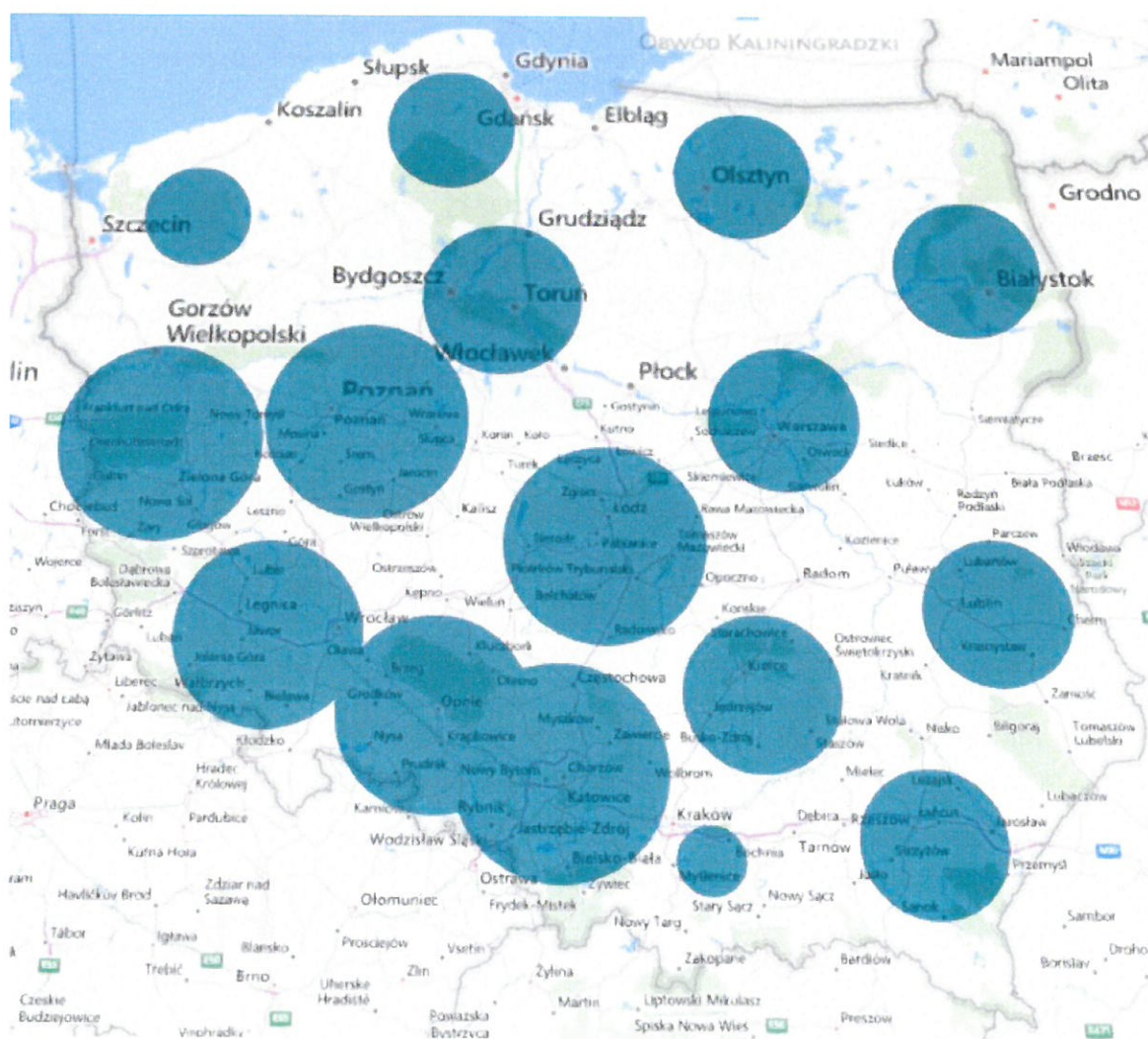
Lp.	Województwo	Termin przyjmowania ofert	Data rozstrzygnięcia konkursu	Liczba zatwierdzonych projektów		
				JST	NGO	Razem
4.	Lubuskie	20.10.2014	23.10.2014	18	10	28
5.	Łódzkie (2 edycje konkursu)	16.10.2014 29.10.2014	22.10.2014 4.11.2014	Konkurs tylko dla NGO	13 (I tura) 6 (II tura)	19
6.	Małopolskie (2 edycje konkursu ⁹)	24.10.2014 10.11.2014	31.10.2014 14.11.2014	1	1 (262 062,40 zł) tylko JST	2
7.	Mazowieckie	1.10.2014	9.10.2014	1	10	11
8.	Opolskie	27.10.2014	28.10.2014	15	2	17
9.	Podkarpackie	22.09.2014	Brak danych	3	6	9
10.	Podlaskie	26.09.2014	29.09.2014 ¹⁰	2	9	11
11.	Pomorskie	23.10.2014	29.10.2014	4	5	9
12.	Śląskie (odrębne konkursy dla JST i NGO)	3.10.2014	17.10.2014	7	9	16
13.	Świętokrzyskie	23.09.2014	Brak danych	Konkurs tylko dla NGO	11	11
14.	Warmińsko-	13.10.2014	Brak danych	4	6	10

⁹ druga edycja ogłoszona tylko dla jst po rozstrzygnięciu pierwszego konkursu, na niewykorzystane środki

¹⁰ podany już w ogłoszeniu o konkursie

Lp.	Województwo	Termin przyjmowania ofert	Data rozstrzygnięcia konkursu	Liczba zatwierdzonych projektów		
				JST	NGO	Razem
	Mazurskie					
15.	Wielkopolskie	15.10.2014	Brak danych	20	Konkurs tylko dla JST	20
16.	Zachodniopomorskie	24.09.2014	Brak danych	2	4	6

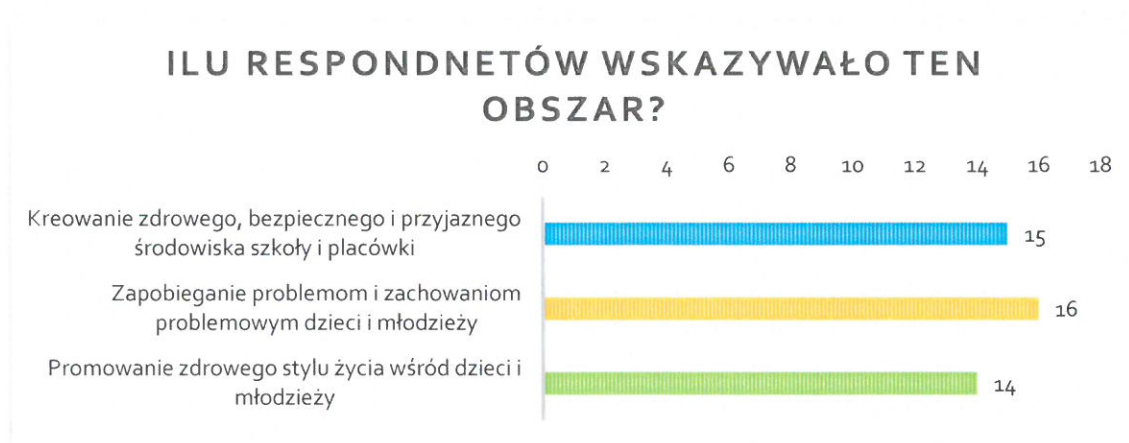
Poniższy wykres został umieszczony na mapie i pokazuje on natężenie liczby wybranych do realizacji projektów w województwach.

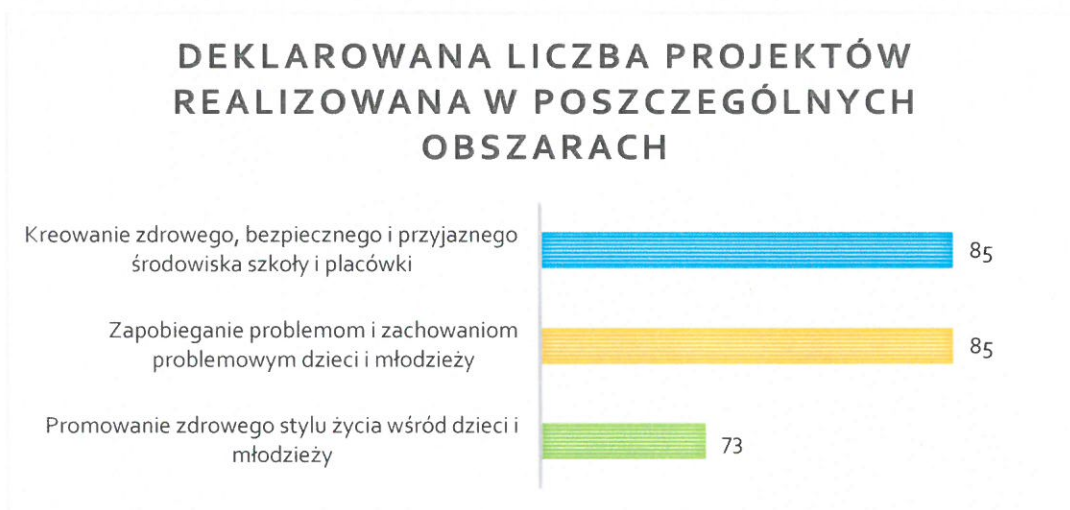
W ankiecie elektronicznej skierowanej do koordynatorów wojewódzkich pytaliśmy o to w jakich obszarach były projekty przyjęte do realizacji. I tak, co pokazuje poniższy wykres, w zasadzie nie

obserwujemy zróżnicowaną na poziomie województw i realizacji 3 celów szczegółowych. Jednak gdy zestawimy wszystkie projekty w całym kraju, zauważymy iż najczęściej zrealizowano ich (po 85) w 1 i 2 celu. W celu 3 dotyczącym zdrowego stylu życia zrealizowano mniej o 10 projektów.

Z deklaracji o tym ile projektów było realizowanych wynika, że w województwach w sumie zrealizowano 204 projekty. Część z nich była realizowana w więcej niż jednym obszarze programu, dlatego suma na poniższym wykresie nie wynosi 204 a 243.

Warto zauważyć ten fakt, gdyż rodzi on pytanie o to, jaki typ projektów warto rekomendować i wspierać w kolejnych latach. Projekty holistyczne - odwołujące się do kilku typów działań, czy też projekty specjalistyczne - wąsko zakrojone do jednego tylko typu wsparcia. Tu Ministerstwo pozostawiło wolną rękę wojewodom – jak mówił przedstawiciel MEN:

Chcemy by to wojewodowie znając swój teren wyznaczyli najważniejsze zadania. My nic nie narzucaliśmy od siebie.

4.3. Zarządzanie realizacją Programu

Realizatorzy Programu zostali określani w rozdziale VIII Programu. Program ma dwa poziomy wdrażania – centralny i wojewódzki.

Poziom centralny

Koordinatorem Programu jest Minister Edukacji Narodowej.

Zarządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24.10.2014r. został powołany Zespół Koordynujący, w skład którego weszli przedstawiciele i przedstawicielki resortów: Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Sportu i Turystyki, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Komendy Głównej Policji, Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Agencji Rynku Rolnego i Ośrodka Rozwoju Edukacji.

Minister Edukacji Narodowej powołuje Zespół Koordynujący złożony z przedstawicieli podmiotów określonych w Programie. Prezentuje to poniższy schemat:

Najliczniej reprezentowane podmioty to Ministerstwo Sprawiedliwości i Ministerstwo Zdrowia (po 3 osoby) i Ośrodek Rozwoju Edukacji (2 osoby), pozostałe podmioty mają w Zespole jednego przedstawiciela.

Zadania Zespołu Koordynującego zostały sformułowane następująco:

Opiniowanie i doradzanie
Ministrowi Edukacji Narodowej w
zakresie zadań realizowanych w
ramach Programu na poziomie
centralnym

Rekomendowanie skutecznych
działań wychowawczych i
profilaktycznych na rzecz
bezpieczeństwa i tworzenia
przyjaznego środowiska w
szkołach i placówkach do
umieszczenia w Banku Dobrych
Praktyk

Ocena efektów działań Programu
podejmowanych na poziomie
centralnym

Na szczeblu centralnym w ramach Programu podjęto w 2014 roku następujące działania:

- Minister Edukacji Narodowej ogłosił dwa otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych (15.09.2014r.) i wybrał podmioty do realizacji zadań:
  - o "Bezpieczna i Przyjazna Szkoła - ocena szkół i placówek oświaty realizujących politykę ochrony dzieci przed agresją i przemocą" - wykonanie zadania na lata 2014-2016 powierzono Fundacji Dzieci Niczyje. Szkoły lub placówki, które przystąpią do oceny będą zobowiązane do uwzględnienia w działalności szkoły standardów polityki ochrony dzieci przed agresją i przemocą. Jeden ze standardów będzie obejmował zagadnienia administracyjno-prawne, a drugi kompleksową ofertę szkoleniową skierowaną do nauczycieli, rodziców i uczniów, a w niej kwestie dotyczące, m.in.: ochrony przed zagrożeniami, przemocą i wykorzystywaniem, edukację prawną, rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci, udzielania skutecznej pomocy dziecku i rodzinie.¹¹
  - o "Prowadzenie przez specjalistów ogólnopolskiej infolinii interwencyjno- informacyjnej dla uczniów, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ich rodziców, nauczycieli oraz innych podmiotów działających na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży" - wykonanie zadania na lata 2014-2016 powierzono Fundacji Dzieci Niczyje. Fundacja ta prowadzi **Ogólnopolski Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży** od 2008 roku¹². Prowadzenie infolinii interwencyjno-informacyjnej umożliwi zwiększenie poczucia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach oświatowych i zmniejszy zjawisko wykluczenia społecznego. Spodziewanym efektem będzie także wzrost kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców, a także zwiększenie otwartości szkoły i placówki na współpracę z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku lokalnym.
- Kontynuowany jest **Program Profilaktyka a Ty/Edukacja (PaT/E)**, który powstał w 2011 roku z inicjatywy Ministerstwa Edukacji Narodowej. Stanowi integralną część programu

¹¹ źródło: <http://www.men.gov.pl/index.php/2014-11-28-08-11-26/aktualnosci/1663-inauguracja-bezpiecznej-i-przyjaznej-szkoly-z-udzialem-ministra-edukacji-narodowej>

¹² źródło: <http://116111.fdn.pl/o-programie-4>

Profilaktyka a Ty (PaT), stworzonego przez Komendę Główną Policji. Program realizowany jest we współpracy z samorządami lokalnymi.

- Program PaT/E był realizowany w ramach poprzedniej edycji "Bezpiecznej i Przyjaznej Szkoły" w województwach: 2011 r. opolskim, pomorskim i lubelskim; 2012 r. podkarpackim, łódzkim; 2013 r. kujawsko-pomorskim, świętokrzyskim, dolnośląskim; 2014r.: wielkopolskim, mazowieckim, śląskim. Pozostały województwa: małopolskie, lubuskie, zachodnio-pomorskie, warmińsko-mazurskie, podlaskie. Program PaT i PaT/E odnosi się wprost do głównego celu Rządowego programu na lata 2014-2016 „Bezpieczna i Przyjazna Szkoła”, którym jest zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkołach i placówkach. Programy szczególnie wpisują się w realizację celów szczegółowych nr 1 i nr 2.
- Rok Szkoły w Ruchu - kontynuacja działań rozpoczętych w 2013r., zachęcających uczniów do aktywności fizycznej w szkole i poza nią. W ramach tych działań odbyły się dwie konferencje dla nauczycieli WF w grudniu i marcu. Ponadto opracowano następujące publikacje: „Organizacja i realizacja edukacji zdrowotnej w szkole. Poradnik dla dyrektorów szkół i nauczycieli szkół podstawowych”, „Organizacja i realizacja edukacji zdrowotnej w szkole. Poradnik dla dyrektorów szkół i nauczycieli gimnazjum”, „Organizacja i realizacja edukacji zdrowotnej w szkole. Poradnik dla dyrektorów szkół i nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych”, „Wspólne drugie śniadanie w szkole”, „Wspieranie dziecka z nadwagą i otyłością w społeczności szkolnej”, „Przeciwdziałanie agresji i przemocy”. Wszystkie publikacje w nakładzie 2.000 egz. Publikacja nr 1-5 ostatecznie przestane do Szkół biorących udział w akcji "Szkoła w Ruchu".
- Konferencja Bezpieczna i Przyjazna Szkoła w ramach inauguracji Rządowego programu na lata 2014-2016 Bezpieczna i Przyjazna Szkoła. Organizowana była przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Wydział Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych ORE Konferencja składała się z trzech części realizowane między 2.10.2014r. a 4.12.2014r.
  - o cz.I „Przemoc rówieśnicza praktyczna profilaktyka” (2.10.2014r.). W konferencji wzięli udział nauczyciele, dyrektorzy szkół, pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych, ośrodków doskonalenia nauczycieli oraz bibliotek pedagogicznych. W spotkaniu uczestniczył Sekretarz Stanu w MEN Tadeusz Sławecki. Konferencja zakończyła się sformułowaniem wniosków na temat działań służących ograniczeniu zjawiska agresji i przemocy wśród rówieśników
  - o cz.II Skuteczność działań wychowawczych i profilaktycznych (5.11.2014r.). Uczestniczyli w niej przedstawiciele Zespołu Koordynującego przy Ministrze Edukacji Narodowej, Kuratorów Oświaty oraz przedstawiciele zespołów koordynujących program w województwach. Spotkanie było poświęcone zagadnieniom zwiększania skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych w szkołach i placówkach w zakresie tworzenia zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego

- o środowiska, zapobiegania zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży oraz promowaniu zdrowego stylu życia.
- o cz.III „Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej wobec dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej” (4.12.2014). Konferencja adresowana była do nauczycieli, przedstawicieli poradni psychologiczno – pedagogicznych, pracowników ośrodków doskonalenia nauczycieli, pracowników bibliotek pedagogicznych. Celem konferencji było poznanie praktycznych rozwiązań przeciwdziałania przemocy rówieśniczej wobec dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej. Konferencja zakończyła się sformułowaniem wniosków do dalszego doskonalenia warsztatu pracy nauczyciela i rekomendacji wynikających z dyskusji panelowych..

Wszystkie działania realizowane na szczeblu centralnych w 2014r. służą realizacji celu Programu. Istotny jest fakt, że Program przewiduje możliwość kontynuacji zadań, które okazały się skuteczne we wcześniejszej edycji Programu. Bardzo cenne i warte kontynuacji jest zamieszczanie przez ORE materiałów konferencyjnych jako pliki do pobrania na podstronie konferencji.

Na ten moment zadania Zespołu miały raczej niewielki wpływ na realizację Programu. Odbyły się dwa spotkania. Przy czym większość członków zespołu nie współpracowała z Programem w poprzedniej edycji.

Każdy z resortów przesłał również propozycje zadań, które podejmuje a które mogłyby wspierać realizację Programu. Materiały nadesłane przez poszczególne resorty mają różną wartość zarówno pod kątem konstrukcji rezultatów oczekiwanych, jak i innowacyjności. Najczęściej są to działania, które ministerstwa już podejmują przy okazji swoich innych działań na rzecz dzieci i młodzieży. Materiał ten ma charakter wstępny – należy go przesłać do wszystkich członków, aby wiedzieli czym zajmują się poszczególne resorty. Tak mówi o tym jeden z członków Zespołu:

Zespół Koordynujący mógłby pełnić rolę platformy wymiany doświadczeń i informacji na temat realizowanych przedsięwzięć, tak by mogły one wzajemnie się uzupełniać i korzystać z efektu synergii

---

Zadania zespołu są jasno zdefiniowane. W roku 2014 odbyły się 2 spotkania. Na pierwszym z nich precyzyjnie zreferowano zakres zadań członków. Problemem jest jednak kwestia reprezentacji resortów podczas spotkań. Na drugim spotkaniu część z osób była po raz pierwszy i nie do końca znała zakres swoich obowiązków.

Poziom Wojewódzki

Skład Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego tworzą Wojewoda i przedstawiciele podmiotów wymienionych w Programie:

W Programie zapisana została lista wybranych podmiotów właściwych do podejmowania określonych działań, współpracujących ze szkołą i placówką. Znajdują się na niej:

- służby sanitarno-epidemiologiczne w terenie (wojewódzka i powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne),
- podmioty lecznicze,
- osoby sprawujące profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniem,
- straż miejska lub gminna,
- komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
- zespoły interdyscyplinarne i grupy robocze,
- lokalne instytucje,
- przedstawiciele służb społecznych, centrów pomocy rodzinie, ośrodków i punktów interwencji kryzysowej,
- specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- kuratorzy sądowi,
- organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 tej ustawy

Według informacji zamieszczonej na stronie <http://www.men.gov.pl/index.php/2014-11-28-08-11-26/dzialania-w-wojewodztwach/1654-wojewodzki-zespol-koordynujacy> Wojewódzki Zespół powinni stanowić przedstawiciele: jednostek samorządu terytorialnego; szkół i placówek; kuratorów oświaty; poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych; Policji;

organizacji pozarządowych oraz podmiotów w środowisku lokalnym właściwych do podejmowania określonych działań, współpracujących ze szkołą i placówką. Zapis ten wyodrębnia organizacje pozarządowe z grupy "wybranych podmiotów właściwych do podejmowania określonych działań, współpracujących ze szkołą i placówką", co wydaje się słuszne ze względu na kategorie oferentów uprawnionych do startu w konkursach ofert ogłaszanych w ramach Programu (tylko w jednym województwie nie zaproszono organizacji pozarządowych do składania ofert).

Z uwagi na powyższe zestawienia reprezentacji poszczególnych środowisk w Wojewódzkich Zespołach Koordynujących dokonano z uwzględnieniem organizacji pozarządowych jako wyodrębnionej kategorii.

Tabela przedstawia Zespoły Koordynujące przy Wojewodach - przedstawiciele podmiotów w poszczególnych województwach:

	Województwo	JST	Szkoła	Placówka	KO	Poradnia psych.-ped.	Policja	NGO	Inne podmioty	Liczba osób
1.	Dolnośląskie ¹³	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	brak danych
2.	Kujawsko-Pomorskie	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	20
3.	Lubelskie	✓	✓		✓		✓	✓	✓	14
4.	Lubuskie	✓			✓	✓	✓		✓	11
5.	Łódzkie		✓		✓	✓	✓		✓	16
6.	Małopolskie	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	19
7.	Mazowieckie	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	23
8.	Opolskie	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	12
9.	Podkarpackie	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	10

¹³ Brak listy imiennej, podmioty wskazano na podst. wykazu z Pisma Wojewody Dolnośląskiego BW-SE.531.1.2014.MO

	Województwo	JST	Szkoła	Placówka	KO	Poradnia psych.-ped.	Policja	NGO	Inne podmioty	Liczba osób
10.	Podlaskie	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	21
11.	Pomorskie	✓			✓		✓		✓	16
12.	Śląskie	<i>Brak danych w dostępnych źródłach¹⁴</i>								
13.	Świętokrzyskie	✓			✓	✓	✓	✓	✓	24
14.	Warmińsko-Mazurskie	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	19
15.	Wielkopolskie	✓			✓		✓		✓	11
16.	Zachodniopomorskie	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	16

Liczebność Wojewódzkich Zespołów Koordynujących kształtuje się na poziomie od 10 (Podkarpackie) do 24 osób (Świętokrzyskie).

Z analizy składu Wojewódzkich Zespołów Koordynujących wynika, że w 4 (Dolnośląskie, Mazowieckie, Podlaskie i Zachodniopomorskie) na 16 województw jest pełna reprezentacja środowisk wymienionych na stronie internetowej Programu¹⁵.

Odnosząc się do składu zapisanego w Programie można mówić także o pełnej reprezentacji podmiotów w województwach opolskim i podkarpackim, w Zespołach których nie ma przedstawiciela organizacji pozarządowych.

¹⁴ wyszukiwano na: www.katowice.uw.gov.pl, <http://bip.katowice.uw.gov.pl>, www.kuratorium.katowice.pl, <http://www.men.gov.pl/index.php/2014-11-28-08-11-26/dzialania-w-wojewodztwach/1654-wojewodzki-zespol-koordynujacy>;

¹⁵ <http://www.men.gov.pl/index.php/2014-11-28-08-11-26/dzialania-w-wojewodztwach/1654-wojewodzki-zespol-koordynujacy>

Pracami wojewódzkiego zespołu koordynującego kieruje przewodniczący wybrany spośród jego członków na pierwszym posiedzeniu. W ramach zespołu koordynującego mogą powstawać grupy ekspertów zajmujące się zadaniami Programu określonymi w celach szczegółowych¹⁶.

Zadania Wojewódzkich Zespołów Koordynujących zostały określone następująco:

Podział zadań: szczebel centralny - wojewódzki

W Programie nie ma zapisów, określających, jakie zadania powinny być realizowane z poziomu centralnego a jakie z wojewódzkiego.

Decyzja o zadaniach centralnych realizowanych w 2014r. została podjęta przez Ministra Edukacji Narodowej po konsultacjach z Zespołem Koordynującym.

Na szczeblu województw - zgodnie z zapisami Programu - Wojewódzkie Zespoły Koordynujące rekomendowały wojewodzie priorytetowe zadania do realizacji w projektach konkursowych. Podstawą do rekomendacji była opinia o nasileniu na obszarze województwa problemów i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży w świetle wyników dostępnych badań. Województwa Podlaskie i Pomorskie dokonały wyboru zadań priorytetowych na cały okres realizacji Programu czyli na lata 2014-2016.

Wybory priorytetowych zadań dokonane na poziomie województw przedstawia poniższa tabela:

---

¹⁶ Rządowy program na lata 2014–2016 „BEZPIECZNA I PRZYJAZNA SZKOŁA” , rozdz. VIII. Realizatorzy Programu

Lp.	Województwo	Wybrane zadania priorytetowe na 2014r.	
		Zadania	Razem zadań
1.	Dolnośląskie	Wymaganie wpisane w Ogłoszeniu o konkursie, brak dostępu do wykazu zadań priorytetowych na 2014r.	
2.	Kujawsko-Pomorskie	Cel 1: 9 zadań z 11 Cel.2.1: 10 zadań z 13 Cel 2.2.: 10 zadań z 19 Cel 2.3: 5 zadań z 8 Cel 2.4: 4 zadania z 8 Cel 3: 8 zadań z 15	46
3.	Lubelskie	3 zadania zapisane w ogłoszeniu o konkursie: dwa własne i Cel 1. zad.4	3
4.	Lubuskie	Cel 1: 4 zadania z 11 Cel 2.1: 4 zadania z 13 Cel 2.2: 4 zadania z 19 Cel 2.3: 3 zadania z 8 Cel 2.4: 1 zadanie z 8 Cel 3: 3 zadania z 15	18
5.	Łódzkie	Cel 1: 2 zadania z 11 Cel 2: 2 zadania z 48 Cel 3: 3 zadania z 15	7
6.	Małopolskie	Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej (własne)	1
7.	Mazowieckie	Cel 1: 1 zadanie z 11 Cel 2.1: 7 zadań z 13	12

Lp.	Województwo	Wybrane zadania priorytetowe na 2014r.	
		Zadania	Razem zadań
		Cel.2.2: 2 zadania z 19 Cel 3: 2 zadania z 15	
8.	Opolskie	Wpisano trzy cele szczegółowe Programu Rządowego	3
9.	Podkarpackie	Cel 1: 3 zadania z 11 Cel 2.1: 4 zadania z 13 Cel 2.2: 2 zadania z 19 Cel 2.3: 2 zadania z 8 Cel 2.4: 3 zadania z 8 Cel 3: 4 zadania z 15	18
10.	Podlaskie	Cel 1: 6 zadań z 11 Cel 2.1: 4 zadania z 13 Cel 2.2: 2 zadania z 19 Cel 2.4: 2 zadania z 8 Cel 3: 5 zadań z 15 ¹⁷	15
11.	Pomorskie	Cel 1: 6 zadań z 11 Cel 2.1: 4 zadania z 13 Cel 2.2: 4 zadania z 19 Cel 2.3: 3 zadania z 8 Cel 2.4: 2 zadania z 8 Cel 3: 5 zadań z 15 ¹⁸	24

¹⁷ rekomendacja na lata 2014-2016

Lp.	Województwo	Wybrane zadania priorytetowe na 2014r.	
		Zadania	Razem zadań
12.	Śląskie	Cel 1: 11 zadań z 11 Cel 2.1: 13 zadań z 13 Cel 2.2: 19 zadań z 19 Cel 2.3: 8 zadań z 8 Cel 2.4: 8 zadań z 8 Cel 3: 15 zadań z 15	74
13.	Świętokrzyskie	Dwa zadania własne sformułowane na bazie wybranych z Programu zadań Celu 1 i Celu 2	2
14.	Warmińsko-Mazurskie	Cel 1: 3 zadania z 11 Cel 2.1: 5 zadań z 13 Cel 2.2: 2 zadania z 19 Cel 2.4: 2 zadania z 8 Cel 3: 3 zadania z 15	15
15.	Wielkopolskie	Cel 1: 7 zadań z 11 Cel 2.1: 6 zadań z 13 Cel 2.2: 6 zadań z 19 Cel 2.3: 4 zadania z 8 Cel 2.4: 3 zadania z 8 Cel 3: 4 zadania z 15	30
16.	Zachodniopomorskie	Cel 1: 5 zadań z 11	23

¹⁸ rekomendacja na lata 2014-2016

Lp.	Województwo	Wybrane zadania priorytetowe na 2014r.	
		Zadania	Razem zadań
		Cel 2.1: 4 zadania z 13	
		Cel 2.2: 4 zadania z 19	
		Cel 2.3: 3 zadania z 8	
		Cel 2.4: 3 zadania z 8	
		Cel 3: 4 zadania z 15	

Najwięcej, 74 zadania, wystąpiły w województwie śląskim. Zadania wybrane przez wojewodę śląskiego jako priorytetowe w 2014 roku są tożsame z wszystkimi zadaniami zapisanymi dla poszczególnych trzech celów szczegółowych Programu. A zatem trudno mówić o wyborze.

Najmniej - 1 zadanie - pojawiło się jako wybrany priorytet w 2014r. w województwie małopolskim. Jest to własne zadanie, nie występujące w dosłownym brzmieniu w Programie: *Kreowanie bezpiecznego, przyjaznego oraz zdrowego środowiska szkoły i placówki, w tym budowanie pozytywnych relacji społecznych, poprzez przygotowanie i przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej na obszarze województwa małopolskiego.*

W większości województw wybierano jako priorytetowe po kilka zadań przypisanych do każdego celu operacyjnego. Wśród nich tylko województwo podlaskie i warmińsko-mazurskie nie wybrały zadań z celu 2.3 *Kształtowanie umiejętności uczniów i wychowanków w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów.*

Województwo Opolskie podało jako zadania priorytetowe trzy cele szczegółowe Programu Rządowego.

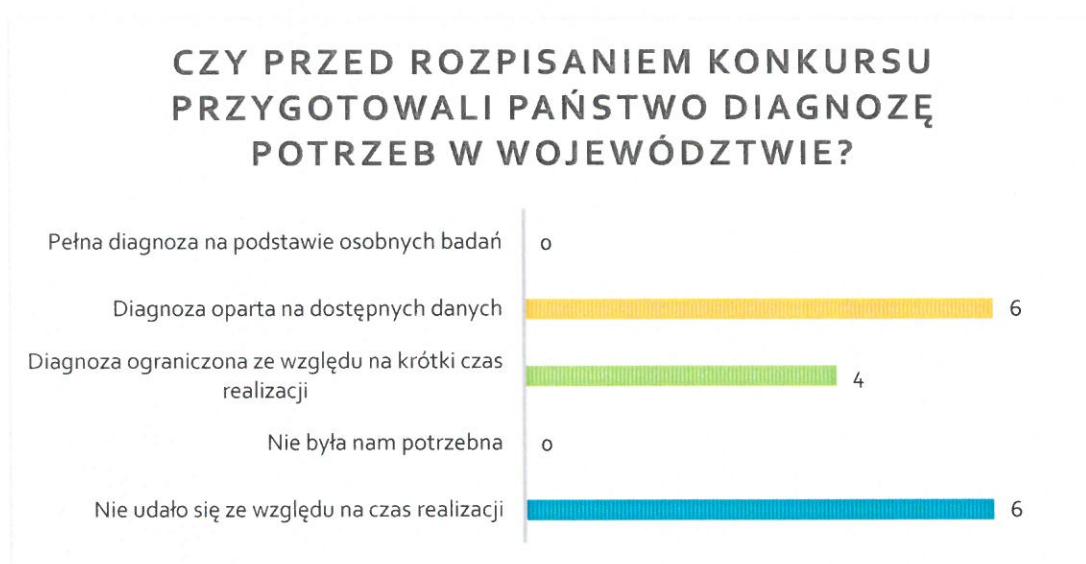
Uchwała o przyjęciu Programu datowana jest na 8 lipca 2014r. Okres wakacyjny nie sprzyjał budowaniu Wojewódzkich Zespołów Koordynujących, w składzie których mieli znaleźć się przedstawiciele m.in. szkół i placówek oświatowych. Zespoły tworzone były pod koniec sierpnia 2014r., a przed nimi stały dwa zależne od siebie zadania:

- przygotowywanie dla Wojewody opinii o nasileniu na obszarze województwa problemów i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży w świetle wyników dostępnych badań,
- rekomendowanie wojewodzie priorytetowych zadań do realizacji w projektach.

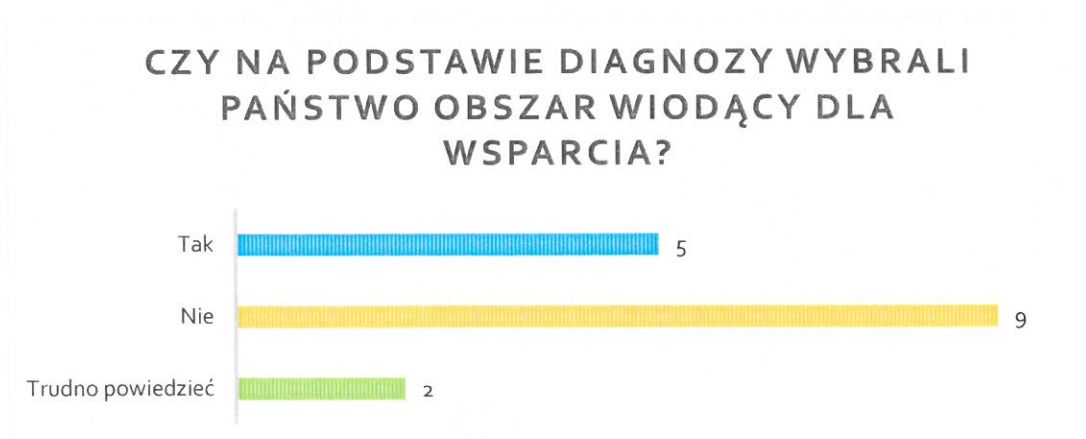
Zadania priorytetowe musiały znaleźć się w ogłoszeniach o konkursach ofert na realizację zadania, po ogłoszeniu konkursu trzeba było dać czas uprawnionym podmiotom na przygotowanie projektu i złożenie oferty, potem czas dla Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego

na ocenę formalną złożonych ofert, następnie - merytoryczną, ogłoszenie wyników konkursu, podpisanie umów. A zwycięzcy konkursów ofert mają termin końcowy realizacji zaplanowanych działań do końca 2014 roku.

Poniższy wykres zdaje sprawę z faktu, iż nie każde województwo poradziło sobie z wykonaniem diagnozy – 6 województw nie zrobiło diagnozy. 6 podmiotów oparto się na istniejących danych by dokonać diagnozy. Żadne województwo nie wykonało z kolei osobnych badań związanych z diagnozą.

Diagnoza miała być podstawą do wyboru obszaru wiodącego – województwa deklarują jedynie w 5 przypadkach wybór obszaru na podstawie diagnozy (poniższy wykres).

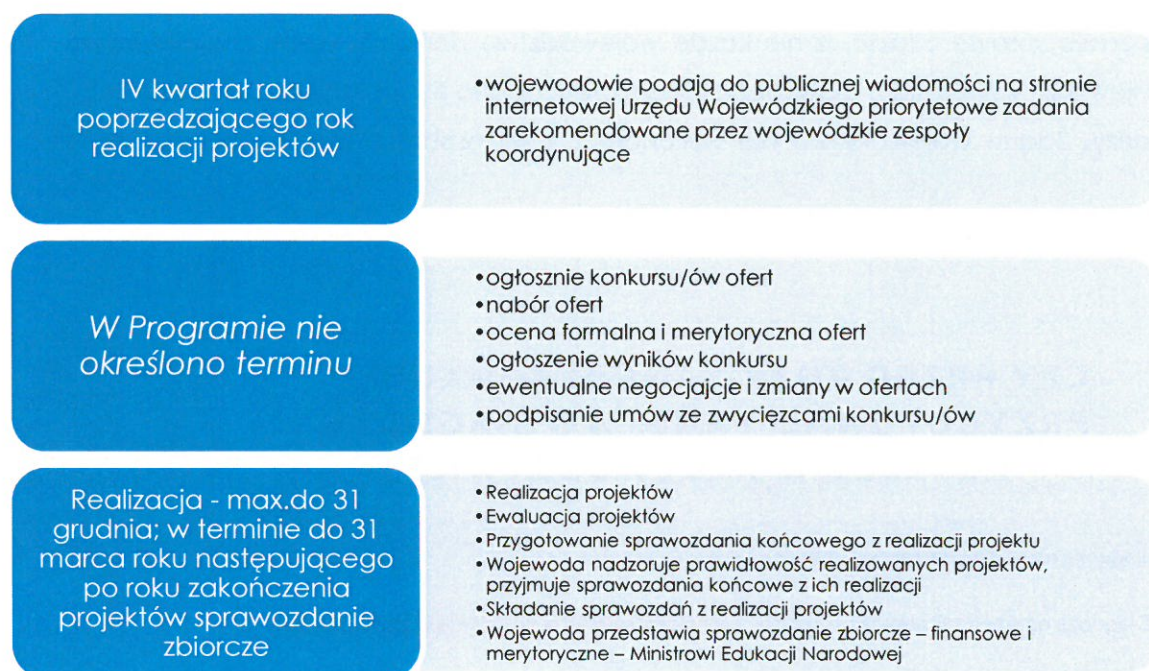

Tę praktykę uzasadnia pośpiech, jaki towarzyszył pierwszemu rokowi (a właściwie 6 ostatnim miesiącom 2014 roku) działań wynikających z realizacji Programu a prowadzonych na poziomie województw.

Nie powinno się to zdarzać w przyszłości.

Zaplanowana procedura przewiduje następujący sposób postępowania:

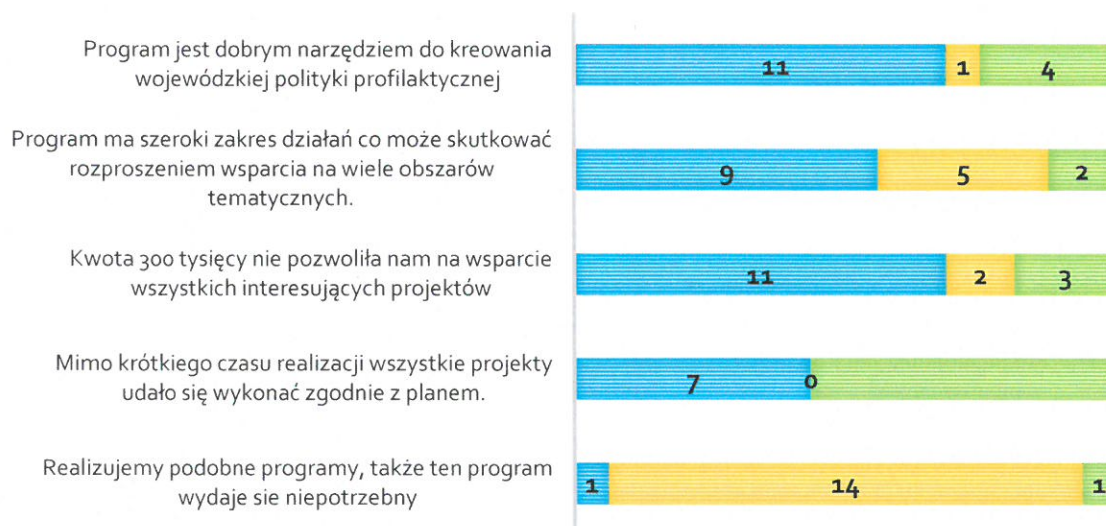
Przedstawiona procedura pozwala rozłożyć w czasie poszczególne etapy i nie powoduje takiej kumulacji zadań, jaka wystąpiła w 2014 roku. Jednak przy ograniczeniach podyktowanych wymogiem rozliczenia się realizatorów z zadań i wydatków na koniec roku kalendarzowego i stosunkowo krótkim okresem realizacji Programu (do 2016 roku) nie będzie możliwości uwzględniania wniosków z ewaluacji projektów przy określaniu zadań priorytetowych na kolejny rok.

Na podstawie dostępnych danych nie można wskazać by województwa zrealizowały 1 punkt procedury czyli wskazały obszary priorytetowe na kolejny rok realizacji zadań. Jedynie w województwie podlaskim przyjęto zadania priorytetowe na 3 lata.

Przedstawiciele województw byli proszeni do odniesienia się do kilku podsumowujących realizację Programu zdań. Wykres pokazuje zestawienie odpowiedzi. 11 województw jest zdania, że Program to dobre narzędzie dla kreowania polityki profilaktycznej jednak kwota 300 tys. jest zbyt mała, by wesprzeć wszystkie warte tego projekty. 7 województw na ten moment już wie, że wszystkie projekty zostały zrealizowane – w pozostałych brak danych w tej kwestii. 9 osób zgodziło się też z obawą, iż szeroki zakres działań Programu może skutkować rozproszeniem zadań w programie. Kwestia ta powinna zostać poddana weryfikacji w kolejnym roku realizacji.

CZY ZGADZA SIĘ PAN/I Z NASTĘPUJĄCYMI ZDANIAMI?

■ Zgadzam się ■ Nie zgadzam się ■ Trudno powiedzieć

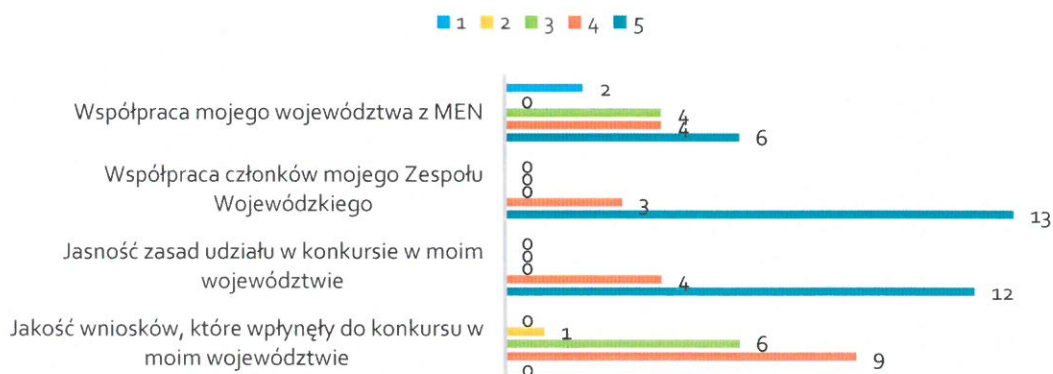

4.4. Mocne i słabe strony Programu

Przedstawiciele województw zostali poproszeni o podsumowanie programu i jego realizacji za 2014 rok. Zdaje z tego sprawę poniższy wykres. Zdecydowanie optymistycznie wypada ocena pracy zespołów wojewódzkich – 13 osób tak uważa. Z kolei 12 jest zdania, że konkursy były realizowane wedle klarownych zasad. Wcześniejsza analiza dokumentów potwierdza to przekonanie.

**PROSIMY OCENIĆ NA SKALI 1-5, GDZIE 1
TO NAJNIŻSZA WARTOŚĆ A 5 NAJWYŻSZA
WYMIENIONE WYMIARY REALIZACJI
PROGRAM**

Jakość wniosków oceniona została nieco gorzej – dominują wartości 3 i 4 na pięciopunktowej skali.

Najbardziej ambiwalentnie została oceniona współpraca z MEN. Pytani o zagrożenia dla realizacji Programu wojewódzcy jego przedstawiciele są zdania, że mała kwota przeznaczona dla województwa może nie zaspokoić wszystkich potrzeb – tak uważa 10 na 16 osób. Województwa zwracają też uwagę na brak środków na zarządzanie programem na poziomie wojewódzkim. Dotyczy to: zarządzania Programem, prac Zespołu, polityki informacyjnej o Programie a także środków na ewaluację czy kontrolę realizowanych projektów. Będą to z pewnością wyzwania w kolejnych latach realizacji. Dokumenty dotyczące oceny wniosków zostały już przekazane poprzez stronę www Programu co daje szansę, na rozwiązanie części z tych problemów.

JAKIE WIDZĄ PAŃSTWO ZAGROŻENIA DLA WDRAŻANIA PROGRAMU W KOLEJNYCH LATACH?

Jako mocną stronę Programu można wskazać:

1. Udaną realizację za 2014 rok pomimo krótkiego okresu wdrażania
2. Przeprowadzenie wszystkich procedur konkursowych na poziomie wojewódzkim
3. Wykonanie wszystkich zaplanowanych działań na poziomie centralnym
4. Wyłonienie zespołów Centralnego i w województwach.
5. Dużą samodzielność województw w kreowaniu polityki profilaktycznej na swoim terenie

Jako słabe strony można wskazać:

1. Różne procedury przyjęte w konkursach w poszczególnych województwach dopuszczające, bądź nie różne podmioty (NGO i JST) – co może rodzić nieporozumienia gdy program stanie się bardziej popularny wśród aplikujących podmiotów. Są to również – nierówne kryteria dostępu do oferty publicznej.
2. Brak dogłębnych diagnoz sytuacji lokalnej ze względu na brak czasu, co nie miało szansy przełożyć się na wysoką trafność przyjmowanych do realizacji projektów
3. Krótki czas realizacji projektów w 2014 roku co powoduje, że nie mogły mieć one wielkiego rozmachu. Z uwagi na przeprzycie całego Programu (28 lipca 2014r.)

4.5. Monitoring programu

W ramach niniejszego badania został zaproponowany model monitorowania Programu. Jest to związane z początkiem realizacji Programu i pierwszym okresem sprawozdawczym. Jest on również konieczny ze względu na nową konstrukcję Programu, który opiera się o planowane rezultaty

mierzalne. Stąd, aby móc rzetelnie w kolejnych latach sprawozdawać się z realizacji Programu a na zakończenie móc podsumować realizację całości zadań, należało stworzyć narzędzie monitoringowe (obok ustawowo wymaganego druku sprawozdawczości) dla koordynatorów wojewódzkich Programu i koordynatora w MEN.

Narzędzie opracowane jest w formie 2 tabel i oparte jest o niemal 70 wskaźników, jakie zostały zaplanowane w Programie:

- Dla zbierania danych na poziomie wojewódzkim – o projektach przyjętych do realizacji
- Dla zbierania danych na poziomie centralnym - o realizacji Programu w województwach

Oto proponowane narzędzie (jest ono dostępne jako załącznik raportu w formie pliku Excel, by usprawnić pracę na poziomach wojewódzkim oraz centralnym). Tu prezentujemy jedynie jego fragment jako ilustrację:

KATEGORIE:	Dane z województwa	
Województwo		
Rok sprawozdawczy		
Diagnoza - opis max. 10 wniosków z przeprowadzonej w województwie diagnozy – tekst		
Priorytet Programu wybrany na ten rok do realizacji - tekst		
Liczba podpisanych umów		
Liczba podmiotów realizujących projekty		
Liczba podmiotów współpracujących przy realizacji projektów		
Sumaryczna wartość projektów (suma Kwota dofinansowania + Kwota wkładu własnego)		
Kwota dofinansowania projektów		
Kwota wkładu własnego w projektach		
Wykorzystana kwota dotacji		
Niewykorzystana kwota dotacji (do zwrotu)		
Liczba szkół lub placówek do których były kierowane projekty		
Liczba szkół i placówek prowadzących działania dla rodziców		
Wartości wskaźników realizacji Programu w województwie:		
Cel szczegółowy nr 1: Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki.	Liczba uczniów klas I - IV w szkołach podstawowych uczestniczących w zajęciach integrujących w szkole i placówce	
	Liczba uczniów klas I w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych oraz wychowanków grup wychowawczych uczestniczących w zajęciach integrujących w szkole i placówce	
	Liczba wychowanków grup wychowawczych uczestniczących w zajęciach integrujących w szkole i placówce;	

	Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach lub programach rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne, w tym w zajęciach pozalekcyjnych	
	Liczba wychowanków grup wychowawczych uczestniczących w zajęciach lub programach rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne, w tym w zajęciach pozalekcyjnych	
	Liczba udzielonych porad psychologiczno-pedagogicznych w szkołach i placówkach	
	Liczba uczniów zaangażowanych w działania w środowisku lokalnym, w tym kulturalne, sportowe, społeczne oraz wolontariat	
	Liczba wychowanków grup wychowawczych zaangażowanych w działania w środowisku lokalnym, w tym kulturalne, sportowe, społeczne oraz wolontariat	
	Liczba nauczycieli i wychowawców uczestniczących w szkoleniach z zakresu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, kompetencji wychowawczych (w tym z zakresu komunikacji interpersonalnej) i profilaktycznych	
	Liczba zajęć edukacyjnych dla rodziców zorganizowanych przez szkołę i placówkę	
	Liczba rodziców zaangażowanych w działania na rzecz szkoły i placówki	
	Liczba instytucji i podmiotów współpracujących ze szkołą i placówką w środowisku lokalnym na rzecz budowania zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkolnego	
Jakie rezultaty miękkie, odnoszące się do tego celu Programu, można wskazać na podstawie przeprowadzonych badań? – tekst		

5. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Lp.	Wnioski	Rekomendacje
1.	<p>Konstrukcja programu rządowego „Bezpieczna i Przyjazna szkoła” jest poprawna. Program został podzielony na trzy cele operacyjne, które wspierają realizację celu głównego. Opisano rezultaty i wskaźniki w znakomitej większości są właściwe. Ograniczeniem jest jednak brak docelowych wartości wskaźników, co będzie stanowiło trudność w końcowej ocenie wykonania Programu. Ponadto rezultaty zostały opisane jako zmiana/wzrost wartości – nie istnieją jednak wartości bazowe dla nich.</p>	<p>Rekomendujemy, aby stworzyć narzędzie do monitorowania Programu (Ośrodek Ewaluacji wykonał takie narzędzie). Narzędzie oparte powinno być o planowane rezultaty i wskaźniki, tak aby dane w ten sposób uzyskane były podstawą do oceny ostatecznej Programu.</p> <p>Kolejne edycje Programu po 2016 roku powinny mieć określone docelowe wskaźniki rezultatów.</p>
2.	<p>Opóźnienia związane z uchwaleniem Programu skutkowały tym, iż na realizację pozostało właściwie 6 miesięcy, czyli połowę okresu rozliczeniowego.</p> <p>Mimo to udało się wykonać wszystkie zaplanowane działania na poziomie centralnym (9 zadań) i wojewódzkim (w 16 województwach).</p>	<p>Rekomendujemy, aby realizacja Programu w kolejnych latach była wydłużona do 12 miesięcy. Rekomendujemy, aby nie zwlekać z wdrażaniem zwłaszcza działań na poziomie wojewódzkim, gdzie procedura wyboru zadań do realizacji jest dłuższa. Warto rozważyć też stosowanie projektów wieloletnich, by zwiększyć skuteczność działań.</p>
3.	<p>Pomimo wymogu zapisanego w Programie nie wszystkim województwom udało się wykonać diagnozy i na jej podstawie wyłonić obszarów priorytetowych. Główną przeszkodę stanowił tu czas realizacji zadań. Strategie radzenia sobie z tym problemem był różne – od wskazania wszystkich możliwych obszarów do wybrania jednego, czyli bardzo dużego zawężenia obszaru wsparcia.</p> <p>Skutkiem w pierwszym roku realizacji Programu jest to, że</p>	<p>Rekomendujemy, aby w kolejnych latach zwrócić większą uwagę na diagnozę wojewódzką i faktycznie na podstawie danych dokonać wyboru obszarów priorytetowych. Pozwoliłoby to realizatorom MEN rozumieć, w jakim kierunku zmierza realizacja Programu. Które z obszarów są</p>

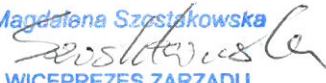

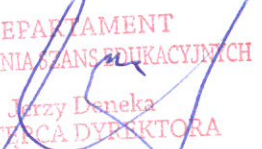
	<p>mamy duże rozbieżności w liczbie projektów – od 2 zadań w województwie małopolskim do 28 w województwie lubuskim. Na ten moment można raczej mówić o dużym rozdrobnieniu projektów i obszarów tematycznych. Z oceną należy się wstrzymać do kolejnego badania ewaluacyjnego.</p>	<p>chętniej wybierane a zatem wymagają większego wsparcia.</p>
4.	<p>Realizacja zadania w województwach przebiegała w podobnym schemacie jeśli idzie o procedurę wyboru, jednak można wskazać znaczące różnice w konstrukcji konkursów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyłączenie lub dopuszczenie któregoś z typów podmiotów (JST lub NGO) • Realizacja jednego lub 2 konkursów • Określenie kwoty minimalnej i maksymalnej dotacji dla jednego podmiotu • Dopuszczenie do konkursu jednego lub wielu projektów z jednego podmiotu <p>Nie znając wyników podsumowań czy ewaluacji projektów nie sposób na ten moment ocenić ich skuteczności.</p>	<p>W kolejnych latach należy pogłębić rozumienie przyczyn, dla których w województwach wyłączone były pewne typy podmiotów. To zadanie dla ewaluatorów w programie.</p>
5.	<p>Realizacją zadań w województwach najczęściej zajmowali się (z delegacji wojewody) kuratorzy oświaty. Udało się stworzyć Zespoły Koordynujące w każdym województwie. Ich skład był różny w każdym z regionów. Można jednak mówić o części wspólnej instytucji, które się w ich składzie znalazły. I są to przedstawiciele: województwa, kuratorium oświaty, policji i dyrektorzy szkół.</p> <p>W 6 na 16 Zespołów można mówić o pełnej reprezentacji instytucji rekomendowanych w Programie. Wskazuje na to również różna liczba członków zespołów – od 10 do 24 osób.</p>	<p>Na tym etapie trudno rekomendować któreś z rozwiązań – szeroki lub węższy Zespół Wojewódzki.</p> <p>W kolejnym roku należy pogłębić rozumienie przyczyn wyboru szerokiego lub węższego grona członków Zespołów Wojewódzkich. To zadanie dla ewaluatora.</p>
6.	<p>Zespół Koordynujący przy Ministrze to ciało o charakterze doradczym. Odbyły się 2 spotkania Zespołu. Upiętyło zbyt mało czasu, by mówić o jego pełnym ukonstytuowaniu. W zespole znajdują się przedstawiciele wszystkich</p>	<p>W kolejnym roku należy dotożyć starań, aby członkowie Zespołu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lepiej się poznali (zakres

	wymaganych w Programie resortów. W skład Zespołu wchodzi jednak osoby na różnych stanowiskach i o różnych kompetencjach, co może stanowić trudność. Nie każda z osób bowiem jest decyzyjna w swoim resorcie. Ponadto dał się zauważyć kłopot zastępstw podczas spotkań. Może to skutkować mniejszym rozumieniem zakresu zadań w Zespole.	swojej pracy i kompetencji) 2. Przedyskutowali i zaplanowali zadania, jakie stoją przed nimi na 2015 i 2016 rok 3. Byli włączani w opiniowanie zadań realizowanych na poziomie centralnym, aby zwiększyć ich poziom identyfikacji z Programem 4. W posiedzeniach uczestniczyli właściwi członkowie Zespołu a nie zastępcy, by zachować kontynuację prac.
7.	Ze względu na tempo prac część potrzebnych dokumentów była wypracowywana równoległe do procesu wdrażania konkursów w województwach.	W roku 2015 należy użyć wypracowanych i zamieszczonych na www rekomendacji do wyboru projektów w województwach.

OŚRODEK EWALUACJI
 Spółka z o.o.
 00-187 Warszawa, ul. Nałewki 5/40
 tel./fax (0-22) 831 48 29
 Pannon 015682120, NIP 525-229-25-32

Magdalena Szustkowska

 WICEPREZES ZARZĄDU

DEPARTAMENT
 ZWIĘKSZANIA SZANS EDUKACYJNYCH

 Jerzy Daneka
 ZASTĘPCA DYREKTORA